

بسم الله الرحمن الرحيم

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران

مدرسه علمیه الزهراء (سلام الله عليها) ساری

عنوان:

آثار روانی توحید از منظر قرآن

زمستان ۱۳۹۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم به

آنکه هر چه هست و نیست از اوست.

به روح پاک رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) خواجه کونین و زهراء اطهر (سلام الله علیها)، خلاصه حقیقت
به دوازده ستاره درخشان ولایت و سرچشمه ی بیکران علم و درایت به شمع هایی که سوختند، تا روشن بماند
چراغ راه حقیقت.

تقدیر و تشکر

«من لم يشكر المخلوق، لم يشكر الخالق»

در طلیعه این اثر ناچیز، از مدیریت محترم حوزه علمیه الزهراء (سلام الله علیها) سرکار خانم طالب زاده صمیمانه مراتب تقدیر و تشکر را به جا آورده، زیرا که ایشان با راهنمایی های مدیرانه و دلسوزانه ی خود، همواره مشکلات اساسی را از میان برداشته و در پایان از درگاه ایزدمنان، برای این بزرگواران، توفیق روز افزون در نشر معارف علوم حقه الهیه مسئلت می نمایم.

چکیده:

برقراری و پایداری ارزش های دینی قبل از هر چیز باید در جامعه ی اسلامی نهادینه شود که یکی از این باورها، توحید و شناخت پروردگار یکتاست که این مقاله در پی آن بوده تا آثار روانی توحید را از منظر آیات قرآن کریم مورد بررسی قرار دهد. این تحقیق از نوع توصیفی است و روش آن اسنادی است و از ابزار فیش برداری استفاده شده است و با توجه به این تحقیق آثار روانی توحید در حیطه فردی شامل آرامش و رهایی از وهم و در بعد اجتماعی مشتمل بر ماندگاری، آزادی و افزایش حس نوع دوستی می باشد.

کلید واژه: آثار توحید، روانی، آرامش، آزادی، نوع دوستی

پس در این صورت به حقوق هم آشنا می شوند به وظایف خود عمل می کند و جایگاه افراد در خانواده نظیر پدر مادر خواهر و برادر معلوم می شود حقوق همدیگر را رعایت می کنند و انتظارات عاقلانه از هم ند هیچگاه گرفتار اختلاف نظر با یکدیگر نمی شود و در مسیر زندگی به یکدیگر محبت می کنند و حوائج یکدیگر را برآورده می کند در کارهای یکدیگر (یعنی در شادی و غم) شریک می دانند این خانواده وحدت و همبستگی دارند و این وحدت در سایه محبت بین خود افراد در خانواده می باشد. (خوانین زاده، ۱۳۹۵، ۲۷)

بنابراین بنیاد خانواده بر اساس محبت و وحدت استوار است و با اعتقاد بر این باور که این نهاد کوچک ولی عظیم یعنی خانواده مقدس ترین بنیاد الهی است و برای آن ارزش وافر قائل می شویم تمام سعی و کوشش مان بر این باشد که بنیاد خانواده را حفظ کنیم.

نتیجه گیری:

صاحبان بینش توحیدی به ذوق حضور و الهام فطری متوجه ظلمات مدنیت های غیر الهی می شوند و هیچ حيله ای از حيله های آن مدنیت ها که عوام را مشغول خود می کند، آن ها را فریفته نمی نماید. صاحبان بینش توحیدی، فرهنگ زمینی زمینیان را در مقابل تمدنی که جلوه عالم عرش است به چیزی نمی گیرند و همواره در انتظار ظهور تمدنی هستند که از طریق حقیقت واسطه فیض، عرش را به فرش متصل می سازد، تا فرشیان نیز عرشی شوند، بی آن که کتاب و سنت را وسیله تأیید تمدن مدرنیته قرار دهند و موجب ادامه غیبت واسطه فیض گردند و از الهامات ربوبی و احیاء دین محروم شوند زیرا با توجه به آیات قرآن کریم آثار فراوانی از توحید در میان انسان ها وجود دارد. در این میان با توجه به نابسامانی های کنونی آثار روانی بیشتر مورد نظر بوده است. با توجه به مطالعات انجام شده آثار روانی می توان به آثار روانی در بعد فردی و اجتماعی تقسیم نمود. در بعد فردی توحید باعث ایجاد تغییراتی در روان انسان از جمله رهایی از وهم، غلبه بر نگرانی ها، شجاعت، فقر، درمان حسادت، دوری از ترس و اندوه، سکینه و آرامش خاطر و غلبه بر ترس از مرگ می شود و در حیطه اجتماعی در روح جامعه عذرپذیری، ماندگاری، آزادی و سلطه ناپذیری انسان، تقویت روحیه انفاق، آمادگی در برابر مشکلات و حس نوع دوستی را ایجاد می کند.

فهرست منابع

- ۱- قرآن کریم، ترجمه الهی قمشه ای
- ۲- نهج البلاغه، ترجمه محمد دشتی
- ۳- ابن حیون مغربی، نعمان بن محمد، دعائم الاسلام، تحقیق آصف فیضی، موسسه آل بیت، قم، ۱۳۸۵
- ۴- احمدی فر، مصطفی، بهداشت روانی اعتقادی در اجتماع، مجله علم و قرآن، پاییز و زمستان ۱۳۸۸ ش
- ۵- اکبر نژاد، مهدی، رستمی، حسین، چیستی محبت متقابل خدا و انسان، فصلنامه علمی ترویجی اخلاق، سال ۲، شماره ۶، ۱۳۹۱
- ۶- اسحاقی، سید حسین، باور به خدای مهربان، قم، ۱۳۹۰
- ۷- پاکزاد، عبدالعلی، مهارت غلبه بر فقر مالی در قرآن، پژوهش های قرآنی، ۱۳۸۸، شماره ۵۷.
- ۸- حسن زاده، صالح، عوامل تحکیم خانواده در فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۲
- ۹- حسینی شاه عبدالعظیمی، حسین، اثنی عشری، انتشارات میقات، تهران، ۱۳۶۳
- ۱۰- حسینی، ابوالقاسم، اصول بهداشت روانی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ۱۳۷۷
- ۱۱- حسینی، سیدحسین، بهداشت روانی از دیدگاه اسلام، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۶
- ۱۲- خوانین زاده، محمد حسین، فاضل نیا، محمد، شریفی، عنایت الله، جایگاه و آثار خدا باوری در سبک زندگی خانوادگی از منظر قرآن و روایات، پژوهشنامه معارف اسلامی، سال هفتم، شماره ۲۵، تابستان ۱۳۹۵
- ۱۳- دیمائتو، ام رابین، روانشناسی سلامت ۳، علوم انسانی، تهران، ۱۳۷۸
- ۱۴- راغب اصفهانی، حسین بن محمد؛ مفردات الفاظ قرآن، ترجمه سید غلامرضا خسروی حسینی، چاپ سوم، تهران، انتشارات مرتضوی، ۱۳۸۳ش
- ۱۵- زکوی، علی اصغر، کارکردهای روان شناختی ایمان بر اساس قرآن و حدیث با تاکید بر آثار استاد مطهری، دو فصلنامه الهیات، سال دوم، شماره ۳، پاییز و زمستان 1393
- ۱۶- شاملو، سعید، بهداشت روانی، چ ۱۲، تهران، ۱۳۷۶
- ۱۷- صادقیان، احمد، قرآن و بهداشت روان، پژوهش های تفسیر و علوم قرآنی، قم ۱۳۸۷

- ۱۸- صنورانی پاریزی، محمد مهدی، ایمان به خدا و نقش آن در کاهش اضطراب، معرفت، ۱۳۸۲، شماره ۷۵.
- ۱۹- طباطبائی، سید محمد حسین، ترجمه تفسیر المیزان، ناشر جامعه مدرسین حوزه علمیه دفتراشتارات اسلامی، قم، سال ۱۳۷۸
- ۲۰- طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان، انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد، ۱۳۹۰ طوسی، خواجه نصیر الدین، اخلاق ناصری، تنقیح و تصحیح مجتبی مینوی و علیرضا حیدری، ۱۳۷۵
- ۲۱- فتاحی، حمید، بهداشت روانی در اسلام، نشر مرتضی، قم ۱۳۷۲
- ۲۲- قرائتی، محسن، تفسیر نور، موسسه در راه حق وزارت فرهنگ و ارشاد، سال ۱۳۷۴
- ۲۳- قلی پور، حسین، نقش توحید ربوبی در ایجاد آرامش روانی از منظر قرآن کریم، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دانشگاه معارف اسلامی قم، ۱۳۹۱
- ۲۴- مجلسی، محمد باقر؛ بحارالانوار، چاپ دوم، تهران، المكتبة الاسلامیة، ۱۳۹۶ق.
- ۲۵- محمدی بختیاری، مصطفی، نقش دین در بهداشت روان از منظر قرآن، نشر زائر، قم، ۱۳۹۱
- ۲۶- مصباح یزدی، محمد تقی؛ پنندهای امام صادق (ع) به رهجویان صادق، چاپ چهارم، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۳ش.
- ۲۷- مطهری، مرتضی، آشنایی با قرآن، چاپ اول، تهران، صدرا، ۱۳۷۸ش
- ۲۸- -----، آزادی معنوی، انتشارات صدرا، ۱۳۹۱
- ۲۹- هندی، عبدالله، خدا در اندیشه بشر، انتشارات دانشگاه علامه تهران
- ۳۰- کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، دارالکتب الاسلامیه، تهران، ۱۴۰۷ق
- ۳۱- فراهیدی، خلیل بن احمد، العین، هجرت، قم، ۱۴۰۹ ق
- ۳۲- قرائتی، محسن، نور، مرکز فرهنگی درس های از قرآن، تهران، ۱۳۸۳
- ۳۳- مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، بحار الانوار، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۶
- ۳۴- محامد، علی، حب الهی و آثار آن از نگاه فلسفه و دین، سال اول، شماره ۳، ۱۳۸۴
- ۳۵- محمدی، روح الله، مقاله مولفه های خدا باوری و آثار آن در زندگی از دیدگاه قرآن و روایات، فصل نامه تخصصی اسلام و مطالعات اجتماعی، سال دوم، شماره دوم، مکارم شیرازی، ناصر، نمونه، دارالکتب الاسلامیه، تهران، ۱۳۵۳

۳۶- مهیار، رضا، فرهنگ ابجدی عربی فارسی، اسلامی، تهران، ۱۳۷۵

۳۷- نجاتی، محمد بن عثمان، قران و روان شناختی، مترجم: عباس عرب، بنیاد پژوهش های اسلامی آستان

قدس رضوی، مشهد، ۱۳۸۰

۳۸- هاشمی رفسنجانی، اکبر، فرهنگ موضوعی قران کریم، نشر بوستان کتاب، قم، سال ۱۳۸۶

۳۹- همامی، عباس، غلامی، عبدالله، جایگاه عقلانی اخلاق و محبت در ادیان توحیدی، پژوهش دینی،

دوره ۱۳، شماره ۲۸، ۱۳۹۳